

168 Landsverordening houdende regels met betrekking tot uitzonderingstoestanden (Landsverordening uitzonderingstoestand).

No. 4 VOORLOPIG VERSLAG

De bespreking van de onderhavige ontwerplandsverordening heeft dezerzijds aanleiding gegeven tot het maken van de navolgende op- en aanmerkingen.

De fractie van "Partido Alternativa Real" (PAR-fractie) heeft kennisgenomen van de onderhavige ontwerplandsverordening en heeft de volgende op- en aanmerkingen. De fractie meent dat het onderhavige ontwerp ingevolge artikel 96 van de Staatsregeling van Curaçao (A.B. 2010 no. 87) (Hierna Staatsregeling) sinds 10 oktober 2010 geïntroduceerd moest worden. Het ontwerp doelt op bescherming van de bevolking in geval van een nationale uitzonderingstoestand. De fractie geeft aan, dat de Memorie van Toelichting duidelijk definieert welke gevallen nationale uitzonderingstoestand zijn.

De PAR-fractie stelt een aantal wijzigingen in het ontwerp voor die hierna volgen.

In het onderhavige ontwerp wordt wisselend tussen Minister President en Minister van Algemene Zaken gesproken. De Regering dient het gehele ontwerp te reviseren en consistent een terminologie te gebruiken.

De overwegingen van het ontwerp zijn gebaseerd op artikel 96, eerste en tweede lid, Staatsregeling, aldus de fractie. De fractie stelt voor om volledigheidshalve ook de inhoud van artikel 96, derde lid, Staatsregeling mee te nemen in de overwegingen.

In artikel 1 na het woord "bepaald" de zinsnede "en gepubliceerd in de Publicatieblad" toe te voegen.

Voor duidelijkheid en transparantie ten opzichte van de Curaçaose bevolking ook in artikel 2, eerste lid, van het onderhavige ontwerp vast te leggen van welke andere gevallen van uitzondering sprake kunnen zijn. Hetgeen in de Memorie van Toelichting op pagina 2 wordt vermeld, moet ook in het ontwerp zelf worden aangegeven, aldus de fractie.

In artikel 2, derde lid, na het woord "kan", de woorden "in principe" toe te voegen.

In Artikel 2, vierde lid, na het woord "minister", het woord "telkens" toe te voegen.

In artikel 4, eerste lid, de woorden "indien zij van oordeel zijn" te vervangen met "telkens wanneer zij zulks nodig oordelen".

De fractie verwijst naar hoofdstuk 3 van het ontwerp (artikelen 7 tot en met 27) en verzoekt per artikel een aansluiting te ontvangen met de drie beperkingsmogelijkheden aangegeven in artikel 96, tweede lid, Staatsregeling.

In artikel 4, derde lid, het woord "schriftelijk" toe te voegen na het woord "Staten".

In artikel 11, vijfde lid, na het woord advies "de Sociaal-Economische Raad (Hierna SER), Overheidsaccountants Bureau (Hierna SOAB)" toe te voegen. De interne accountantsbureau van de Regering moet namelijk als vitale organisatie blijven functioneren.

In artikel 11, vijfde en zesde lid, na het woord “fysieke”, de woorden “of virtuele” toe te voegen.

De fractie verwijst naar artikel 12, eerste lid, onderdeel c en artikel 17, zevende lid en vraagt zich af welke beweegredenen, motivatie en concrete uitleg er is voor het houden van voornoemde artikelen in het ontwerp.

Moet in artikel 15 derde lid, geen sprake zijn van burgerlijk gezag in plaats van bevoegd gezag?

Moet in het gehele ontwerp niet consistent het woord “burgerlijk gezag” worden gebruikt?

In artikel 18, tweede en derde lid, wordt gesproken over bestelbon. Moet dit woord niet worden gedefinieerd?

In artikel 20 stelt de fractie voor om na “raffinaderij” de zinsnede “telecommunicatievoorzieningen, water- en elektriciteitscentrales” bij te voegen. Het voorgaande gezien de betekenis en strategische belang voor Land Curaçao.

Met verwijzing naar artikel 22, eerste lid en artikel 23, eerste lid, wenst de fractie concreet te weten, waarvan nog meer kan worden afgeweken dan de bij de Staatsregeling van Curaçao gestelde voorschriften? Hoe worden deze voorschriften gepubliceerd? Worden deze middels een ministeriele regeling gepubliceerd?

De fractie haalt hoofdstuk 4 aan en vraagt zich af waarom voor een separate toepassing is gekozen, terwijl separate toepassing niet in artikel 96 Staatsregeling Curaçao wordt genoemd?

Wat zijn de beweegredenen, rationale motivatie en concrete uitleg voor het kiezen van de hoofdstuk “separate toepassing”? In welke concrete gevallen is de separate toepassing van toepassing?

Ingevolge artikel 28, tweede en derde lid, heeft de Regering het over een voorstel van landsverordening. In hoeverre sluiten en houden voornoemde artikelliden rekening met artikel 64, eerste lid en tweede lid, onderdeel a, Staatsregeling Curaçao? Ontvangen de Staten deze voorstel van landsverordening na advies van de Raad van Advies (Hierna RvA) te hebben ontvangen? Waarom is voor een voorstel van landsverordening gekozen en niet een landsverordening?

Met verwijzing naar artikel 34 van het onderhavige ontwerp, wenst de fractie een overzicht te ontvangen van alle geldboetes naar categorie met hun correspondentie bedragen in guldens. Aan de hand van de Memorie van Toelichting heeft de fractie een algemene vraag, die meer duidelijkheid aan de Curaçaose bevolking moet bieden. Wat is het juridisch verschil tussen een ramp en een uitzonderingstoestand?

De PAR-fractie benadrukt het feit dat in geval van het onderhavige ontwerp om een noodwet gaat en niet een wet waar paniek over moet worden gezaaid. In het kader van het voorgaande, wenst de fractie dat de Regering aangeeft op welk moment de noodwet geactiveerd wordt. Hoe wordt de onderhavige noodwet gebruikt? Kan het ontwerp buiten het kader van een ramp worden gebruikt? Is de noodwet onherroepelijk ten opzichte van de Landsverordening rampenbestrijding? Zijn de Landsverordening rampenbestrijding en het onderhavige ontwerp met elkaar verbonden? Moet de ene worden geactiveerd, zodat de andere kan worden gebruikt? Hoe wordt vastgesteld dat er sprake is van een uitzonderingstoestand? Zijn er concrete criteria binnen het ontwerp waaraan een situatie moet voldoen alvorens over te kunnen gaan tot het afkondigen van een noodsituatie? Ter informatie en transparantie aan de bevolking, wenst de fractie dat de Regering het proces tot het vaststellen van een situatie als ramp of

uitzonderingstoestand uit te leggen. De fractie stelt verder dat het van belang is dat in geval van een ramp, duidelijk is wie op dat moment de verantwoordelijkheid draagt voor het land.

Volgens de PAR-fractie heeft de Regering van Aruba gekozen om hun rampenwet uit te breiden met de gewenste punten, in plaats van een nieuwe noodwet te introduceren. Wat is het verschil tussen de benadering van Aruba en die van Curaçao?

De Regering geeft aan dat Curaçao risico loopt op 33 soorten calamiteiten, aldus de fractie. Kan de Regering aangeven en uitleggen om welke 33 calamiteiten het gaat? Hoe zou een noodwet als de onderhavige kunnen helpen gedurende voornoemde calamiteiten?

Voor het afkondigen van een uitzonderingstoestand wordt een proces doorlopen door experts op basis van criteria. Hoe is het mogelijk dat de Staten zo'n proces kan weerhouden of opheffen?

De PAR-fractie verzoekt de Regering om een manier te vinden om wetten als het onderhavige ontwerp op een simpele manier aan de bevolking uit te leggen, wat de wet precies inhoudt. Door de bevolking op een simpele en duidelijke manier vooraf te informeren, wordt een hoop misinformatie en paniek voorkomen.

De MAN-fractie heeft ook kennisgenomen van het onderhavige ontwerp en heeft de volgende op- en aanmerkingen. Volgens de fractie wordt het onderhavige ontwerp afgeleid vanuit onze Staatsregeling die sinds 2010 is aangenomen. De fractie meent dat een ieder georganiseerd land over een wet beschikt voor het geval van een noodsituatie die op één of ander manier bedreiging vormt voor het land. Een noodwet moet wel een goede controlemechanisme hebben, zodat er geen misbruik van wordt gemaakt.

De MAN-fractie benadrukt het belang om te definiëren wanneer sprake is van een uitzonderingstoestand. Het moet duidelijk afgebakend en uitgelegd zijn op welk moment een uitzonderingstoestand op Curaçao wordt afgekondigd. De fractie meent dat de nodige uitleg en duidelijkheid aangaande het ontwerp nog moet worden geschept en stelt dat het ontwerp niet rijp voor openbare behandeling.

De fractie meent dat met inwerkingtreding van het onderhavige ontwerp, een wijziging van het reglement van Orde van de Staten noodzakelijk zal zijn. Op dit moment is het oproepen van een vergadering van de Staten, hetzij een spoedvergadering of niet, een bevoegdheid van de Voorzitter van de Staten. De fractie stelt dat in een geval van een uitzonderingstoestand ingevolge het onderhavige ontwerp, een vergadering verplicht moet worden opgeroepen op verzoek van leden van de Staten. Het moet niet in handen blijven van de Voorzitter van de Staten om dergelijke vergadering op te roepen.

De RvA adviseert de Regering om de Staatsregeling van Curaçao te wijzigen in verband met het opnemen van de andere grondrechten die de Regering wil beperken of van afwijken. Wat gaat de Regering met dit advies doen? Heeft de regering rekening gehouden met de Europese Verdrag voor Rechten van de Mens (Hierna EVRM) en de andere verdragen aangaande grondrechten van de mens?

De MAN-fractie vraagt zich of wat er gebeurt met andere wetten zoals het Wetboek van Strafvordering (P.B. 1996 no 164) op moment dat een uitzonderingstoestand wordt afgekondigd. De procedures van bijvoorbeeld gevangenneming in het onderhavige ontwerp

worden middels een ministeriële beschikking geregeld, terwijl de procedures van strafvordering in een landsverordening staan vastgelegd. Hoe functioneert het voorgaande juridisch gezien? Volgens de fractie gaat een ministeriële beschikking niet voor een landsverordening. Ingevolge het onderhavige ontwerp hoeft men zich niet te legitimeren. Waarom hoeft de aangewezen ambtenaar zich niet te legitimeren? Hoe wordt gegarandeerd dat de persoon die een woning binnentreedt, daadwerkelijk de aangewezen ambtenaar is? De fractie meent dat in een situatie van nood het ideaal zou zijn dat ambtenaren zich legitimeren en met zekerheid vaststellen dat het om een bevoegd gezag gaat. De fractie gaat verder met de verplichting tot het bezitten van een machtiging voor het binnentreden van een woning vastgelegd in het Wetboek van Strafvordering. Ingevolge artikel 155 van het Wetboek van Strafvordering wordt een model van machtiging bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen (Hierna Lb h.a.m.), vastgesteld. Bestaat voornoemde Lb h.a.m.? Indien antwoord bevestigend, wil de fractie weten of er rekening met deze is gehouden in het onderhavige ontwerp? De fractie geeft verder aan dat ingevolge het Wetboek van Strafvordering moet degene die een woning binnentreedt zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bewoner, een schriftelijke verslag hiervan moet maken. Wie gaat in geval van het onderhavige ontwerp een schriftelijke verslag maken? Er moet rekening worden gehouden dat er een Wetboek van Strafvordering bestaat waaraan iedereen zich moet houden, aldus de fractie.

Artikel 17, zevende lid, stelt dat de minister een machtiging uitschrijft. Hoe kan het zijn dat de minister een machtiging uitschrijft, terwijl het geven van een machtiging een taak is van een rechter-commissaris? Wordt met het onderhavige ontwerp de trias-politica niet aangetast? In het Wetboek van Strafvordering staat precies geregeld, wie een machtiging kan uitschrijven. De fractie meent dat het onderhavige ontwerp afwijkingen toont ten opzichte van het Wetboek van Strafvordering. Volgens artikel 17, achtste lid, is er sprake van schadevergoeding. Is er een tabel of formule hoe men aan een bedrag voor schadevergoeding komt? Heeft de Regering een fonds opgericht voor het geval dat voornoemde schadevergoeding moet worden uitgekeerd?

De MAN-fractie meent dat indien een geval zich voordoet waar gebruik wordt gemaakt van het onderhavige ontwerp, er een grote sociale emotionele impact zal zijn op onze bevolking. Er wordt namelijk grote inbreuk gedaan op de grondrechten van de mensen. Heeft de Regering een plan of idee over een nazorg voor de bevolking die na een periode van uitzonderingstoestand negatieve mentale, sociale en emotionele gevolgen heeft gehad?

Wat zijn de sancties voor personen die zich niet aan het onderhavige ontwerp houden? Op welke juridische basis worden de sancties bepaald en handhaaft?

De MAN-fractie heeft vraagtekens aangaande de systematiek van het ontwerp. Volgens de fractie kent men in bijvoorbeeld Nederland een algemene noodtoestand en een beperkte noodtoestand. Hierdoor bestaat de mogelijkheid voor het escaleren binnen een noodtoestand. Waarom is niet gekozen voor een escalatiemodel?

De fractie wenst een tabel te ontvangen waarin de versie van noodtoestand van alle landen binnen het Koninkrijk met elkaar kan worden vergeleken. Het moet duidelijk zijn hoe de verschillende noodtoestanden functioneren en wat de verschillen zijn. De fractie pleit voor een soort concordantie van de verschillende noodwetgevingen binnen het Koninkrijk, gezien ingevolge het ontwerp ook om hulp binnen het Koninkrijk kan worden gevraagd.

De fractie haalt aan dat ingevolge artikel 28 van het onderhavige ontwerp de minister bepaalde bevoegdheden vastgesteld in het ontwerp kan gebruiken, ook indien er geen uitzonderingstoestand is afgekondigd maar er sprake is van een buitengewone omstandigheid. Wat moeten de Staten hieronder verstaan? Is het mogelijk dat de Regering buiten een situatie van uitzonderingstoestand, gebruik maakt van de bevoegdheden in het ontwerp? Kan de Regering het voorgaande met een voorbeeld illustreren? Volgens de fractie beschikt de Regering over 18 verschillende bevoegdheden ingeval van een uitzonderingstoestand. De fractie wenst een specificatie per bevoegdheid en het moment aangegeven wanneer elk van deze bevoegdheden kunnen worden toegepast.

De MAN-fractie merkt op dat in het onderhavige ontwerp over briefgeheim wordt gesproken, terwijl wij tegenwoordig in een digitale wereld leven. De fractie verzoekt om naast het woord briefgeheim, digitale correspondentie toe te voegen.

De fractie verwijst naar het advies van RvA en merkt op dat Curaçao het model van de Nederlandse wet heeft overgenomen. Waarom heeft de Regering niet voor het model van Sint Maarten gekozen?

Op pagina 7 van het advies van RvA wordt aangegeven, dat het beperken of afwijken van de grondrechten van de mens een zware maatregel is, die een duidelijke en sterke onderbouwing vergt en voor een korte periode van toepassing zijn. Het voorgaande staat niet duidelijk gedefinieerd in de Memorie van Toelichting. De fractie verzoekt een duidelijke onderbouwing zoals de RvA heeft verzocht.

Ter voorkoming van misbruik, wenst de fractie dat duidelijk in het onderhavige ontwerp wordt vastgesteld dat de aangewezen ambtenaar verplicht is zich te legitimeren bij het binnentreden van een woning of elders.

Ook de fractie van "Korsou di Nos Tur" (KdNT-fractie) heeft kennisgenomen van het onderhavige ontwerp en heeft de volgende op- en aanmerkingen. De fractie meent dat in noodsituaties of buitengewone omstandigheden er altijd een wet is die voorziet hoe gehandeld dient te worden. Volgens de fractie komt de Regering met een wet voor uitzonderingstoestanden naar aanleiding van kleine incidenten en stelt verder dat het onderhavige ontwerp alle rechten van de burgers van Curaçao schendt.

De fractie haalt aan het feit van het binnentreden van een woning zonder machtiging en zonder zich te legitimeren. Het voorgaande maakt illegale praktijken mogelijk, zoals het plaatsen van verboden middelen in een woning of het stelen van eigendommen van personen. De fractie maakt zich zorgen met betrekking tot het voorgaande.

Volgens de KdNT-fractie doet het onderhavige ontwerp verder op het zwijgen van personen, en stelt volstrekt tegen het ontwerp te zijn.

De Movementu Futuro Kòrsou-fractie (MFK-fractie) heeft ook kennisgenomen van het onderhavige ontwerp en heeft de volgende op- en aanmerkingen. De fractie meent dat het onderhavige ontwerp grote inbreuk doet op de grondrechten van de burgers van Curaçao en dat er momenteel geen prioriteit bestaat voor het invoeren van het ontwerp. Het onderhavige ontwerp is een dictatoriale wet en de fractie is per definitie tegen soortgelijke wetten.

Wetstechnisch gezien is het ontwerp ook chaotisch, aldus de fractie. Volgens de fractie is het ontwerp zelf overgenomen vanuit de noodwet van Sint Maarten en de Memorie van Toelichting vanuit de noodwet van Nederland.

Volgens de fractie wordt in de eerste versie van het ontwerp van 2018 gesproken van een advies van het Gemeenschappelijke Hof van Justitie (Hierna het Hof), maar in casu ontbreekt het advies. De fractie wenst deze te ontvangen.

De MFK-fractie herhaalt dat het onderhavige ontwerp zeer ingrijpend is en stelt voor om de Landsverordening Openbare Orde (P.B. 2015 no. 31) te wijziging teneinde vrije beweging te beperken in verband met coronavirus.

De MFK-fractie citeert de tweede zin van artikel 2, eerste lid en geeft aan dat hier de meeste pijn van het ontwerp ligt. Een Regering kan alles onder het mom van “feitelijke omstandigheden die het bestaan van de samenleving bedreigen” laten vallen en een uitzonderingstoestand afkondigen. Men kan misbruik maken van dit artikel en zelf een situatie van bedreiging creëren, om aan de hand daarvan een uitzonderingstoestand afkondigen. De fractie maakt een dringend verzoek op de Regering, om de tweede volzin van artikel 2, eerste lid, uit het ontwerp te halen. Is de Regering bereid om voornoemde zin uit het ontwerp te halen?

De fractie haalt verder uit artikel 2, derde en vierde lid, dat de minister bevoegd is tot verlenging van een afgekondigde periode van uitzonderingstoestand. De Staten hebben hier geen rol, omdat verlenging naar het oordeel van de minister plaatsvindt, aldus de fractie.

De RvA beveelt de Regering aan om artikel 96, tweede lid, Staatsregeling Curaçao uit te breiden met andere mogelijke grondrechten. De fractie meent dat de Regering hieraan gevolg moet geven en de grondrechten waarvan afgeweken kunnen worden, in artikel 96, tweede lid, Staatsregeling te plaatsen zoals Aruba, Sint Maarten en Nederland hebben gedaan.

De MFK-fractie geeft aan dat zij in geval van een oorlogssituatie akkoord zouden kunnen gaan met het onderhavige ontwerp, maar nooit voor uitzonderingstoestanden zoals omschreven in artikel 2, eerste lid, van het ontwerp.

Wat gebeurt er met collectieve arbeidsovereenkomsten (hierna cao's) gedurende een periode van uitzonderingstoestand? Worden cao's gedurende voornoemde periode als onverbindend verklaard?

Op pagina 5 onderdeel b geeft de RvA aan dat maatregelen genomen zouden kunnen worden met betrekking tot andere onderwerpen die niet direct te maken hebben met het beperken of afwijken van grondrechten. Volgens de RvA is niet gebleken dat de Regering rekening heeft gehouden met het voorgaande en beveelt de Regering aan om een analyse te laten verrichten van alle bestaande regelgeving in verhouding met de mogelijke scenario's die zich kunnen voordoen tijdens een uitzonderingstoestand. De Regering heeft niets met voorgaande aanbeveling gedaan, aldus de fractie. De fractie verwijst verder naar pagina 8 van het advies van RvA onder inzet van de krijgsmacht gestationeerd op Curaçao. De fractie benadrukt het feit dat de Regering de regels die voor het gebruiken van geweld zullen gelden, niet uiteen heeft gezet.

Ook de fractie van “Movimentu Progresivo” (MP-fractie) heeft kennisgenomen van het onderhavige ontwerp en heeft de volgende op- en aanmerkingen. De fractie wil weten waarom het onderhavige ontwerp op dit moment is gekomen. Het onderhavige ontwerp gaat

heel ver in het aantasten van de grondrechten van de mens, benadrukt de fractie. Gezien de strekking van het ontwerp moet dus veel meer voorwaarden aan worden verbonden. De fractie wenst dat duidelijk in het ontwerp wordt omschreven, welke de mogelijke uitzonderingstoestanden zijn.

De Minister President is bevoegd de uitzonderingstoestand voor 90 dagen af te kondigen met mogelijke verlenging van nog 90 dagen, aldus de fractie. Wie doet de controle? Volgens de fractie kunnen de Staten inderdaad ingevolge artikel 4 van het onderhavige ontwerp, een afgekondigde uitzonderingstoestand opheffen, maar zal niet plaatsvinden met een Staten die als rubberstamp van de Regering functioneert. Naar aanleiding van het voorgaande heeft de fractie vraagtekens met betrekking tot de controle door de Staten. Zijn er andere controlemechanismen?

De MP-fractie haalt aan dat in het onderhavige ontwerp, meerdere malen wordt gesproken van zo spoedig mogelijk en noemt artikel 4 van het ontwerp als voorbeeld. De fractie meent dat dit soort termen zo veel mogelijk uit de wet moeten worden gelaten en verzoekt om in voornoemde artikel vast te stellen, dat de minister binnen 90 dagen aan de Staten mededeelt van hetgeen ingevolge de uitzonderingstoestand is verricht.

De fractie gaat verder met de vraag, hoe het komt dat de Regering op dit moment met het onderhavige ontwerp komt. Curaçao zit midden in een crisis van covid19. Wat heeft de Minister President tegengekomen of niet kunnen doen tijdens de crisis van covid19, dat hij het onderhavige ontwerp nodig heeft? Was er een moment tijdens voornoemde crisis, waar het nodig was om de pers te zwijgen? Was er een moment dat de Minister President het nodig achtte om een huis binnen te treden teneinde een computer mee te nemen? Is er een advies van het Hof op het onderhavige ontwerp? Indien bevestigend, verzoekt de fractie het advies van het Hof te ontvangen.

Volgens de fractie bevinden zich momenteel militairen op Curaçao in verband met COVID-19. Voornoemde militairen zijn op verzoek naar Curaçao zonder dat het onderhavige ontwerp nodig was. De fractie wil weten wat de militairen op Curaçao doen. Welke onderzoeken zijn gedaan, die het bestaansrecht van het onderhavige ontwerp rechtvaardigen?

Het binnentreden van een woning zonder zich te identificeren gaat niet op, aldus de fractie. Dit kan zeer gevaarlijke situatie met zich brengen, waar mensen hun woning gaan verdedigen, met alle gevolgen van dien.

De MP-fractie benadrukt dat er geen reden is voor het invoeren van het onderhavige ontwerp op Curaçao en de grondrechten van de bevolking zodanig te beperken. In oorlogstijden zijn er martiale wetten, die van toepassing zijn, aldus de fractie.

De fractie van Pueblo Soberano (PS-fractie) heeft op zijn beurt ook kennisgenomen van het onderhavige ontwerp en heeft de volgende op- en aanmerkingen. De fractie vraagt zich af wat de Regering van plan is, dat het onderhavige ontwerp zo dringend nodig is. De bevolking staat niet te wachten op een noodwet en is nu al moe met al de maatregelen die worden genomen in verband met covid19, aldus de fractie.

De PS-fractie geeft verder aan, dat het binnentreden van een woning zonder legitimatie tegen het Wetboek van Strafvordering gaat, dat het binnentreden van woning etc. regelt. De fractie stelt voor om het Openbaar Ministerie te benaderen aangaande het voorgaande. Ook het doen zwijgen van de pers, die de bevolking moeten informeren, is onterecht.

Volgens de fractie is het op dit moment al mogelijk dat de Minister President door middel van een ministeriële beschikking een aantal bevoegdheden van het onderhavige ontwerp uitvoert. De fractie geeft aan tegen te zijn met het voorgaande.

Het invoeren van het onderhavige ontwerp zal voor heel veel problemen en ellende zorgen, aldus de fractie. De fractie stelt voor om de bevolking te benaderen en te consulteren aangaande het ontwerp alvorens deze in te voeren.

De fractie van Partido Inovashon Nashonal (PIN-fractie) heeft kennisgenomen van het onderhavige ontwerp en heeft de volgende op- en aanmerkingen.

De fractie meent dat de Regering tot heden de COVID-19 pandemie met succes heeft aangepakt, zonder het onderhavige ontwerp. Heeft de Regering een analyse gedaan hoe het tot nu toe is gegaan gedurende de periode van COVID-19? Kunnen de Staten deze analyse ontvangen?

Artikel 2 van het ontwerp spreekt van buitengewone omstandigheden. Buitengewone omstandigheden kan ruim worden opgevat, aldus de fractie. Valt een cyber attack onder een buitengewone omstandigheid? Wanneer is er sprake van een buitengewone omstandigheid? In geval van een cyber attack op email van een minister, een Statenlid, een banksysteem of Aquallectra is er sprake van een buitengewone omstandigheid? Door wie en waar in het ontwerp wordt bepaald, dat er sprake is van een buitengewone omstandigheid?

Volgens artikel 2, tweede lid, kan het onderhavige ontwerp worden gebruikt, in ieder geval als er sprake is van oorlog. De fractie benadrukt dat de categorieën van buitengewone omstandigheden duidelijk gespecificeerd moeten worden.

Met verwijzing naar artikel 4, vraagt de fractie zich af waarom er geen mogelijkheid is gecreëerd, om de Staten te laten bepalen welke gedeelte van de landsverordening van toepassing zal zijn. Zoals het nu is vastgesteld, gaan de Staten akkoord met alles in één keer, wat grote risico's met zich meebrengt.

Artikel 7 spreekt over uit- of inwendige veiligheid en dat zolang de aanleiding van de uitzonderingstoestand niet is opgelost, de Landsverordening uitzonderingsgevallen van toepassing blijft. Moet de fractie onder het voorgaande verstaan, dat in geval iets op Aruba, Bonaire of Venezuela (uitwendig dus) gebeurt en zolang deze landen hun eigen situatie niet oplossen, blijft de Regering de Landsverordening uitzonderingstoestanden hanteren?

Volgens artikel 9, eerste lid, zijn aangewezen ambtenaren bevoegd inlichtingen te vragen, aan te nemen en te onteigenen van iedereen. Voornoemde werkwijze lijkt op die van de speciale ambtenaren beter bekend als "Tom Tom Makut" die vroeger door de President van Haïti werden gebruikt om de bevolking onder bedwang te houden, aldus de fractie.

De fractie geeft aan dat artikel 9, vierde lid, een arts of advocaat verder beperkt in de verdediging van zijn cliënt die misschien over informatie beschikt die de Regering nodig heeft. Voornoemd artikel spreekt zelfs van "voor zover hun geheimhoudingsplicht zich daartoe uitstrekt". Gaan wij zover in geval van een pandemie of een aardbeving? De fractie wenst een uitleg.

Artikel 10 stelt dat het aan eenieder verboden is gedachten of gevoelens te openbaren. Is het niet mogelijk om dan te schreeuwen dat ik van mijn Land Curaçao houd? De fractie wenst een uitleg hoe men het voorgaande gaat handhaven.

De fractie geeft aan dat volgens artikel 10, tweede lid, het verboden is om gedachten te openbaren op een spandoek of tekening. Als voorbeeld vraagt de fractie zich af of het openbaren van een grote hartteken als dankbaarheid aan de heer dr. Gerstenbluth voor zijn werk, verboden is. Graag een nadere uitleg.

Geldt het onderhavige ontwerp ook voor een zelfstandige bestuursorgaan zoals de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (Hierna CBCS) en Bureau Telecommunicatie & Post (Hierna BTP)?

Waarom zijn de CBCS, BTP, SOAB, Aqualectra, Curaçao Medical Center (Hierna CMC), Curgas, Curoil en SER niet in de lijst van artikel 11, vijfde lid, opgenomen? De fractie geeft verder aan dat artikel 11 geen regeling treft voor de werknemers van voornoemde instituten.

De fractie benadrukt dat men met het onderhavige ontwerp ver gaat. Waarom zou een ambtenaar in geval van een pandemie of virus, bevoegd zijn om zonder een machtiging woningen binnen te treden ingevolge artikel 12, eerste lid, onderdeel b? Daarnaast hoeven de aangewezen ambtenaar zich bij het binnentreden ook niet te legitimeren, haalt de fractie aan. Hoe kan men weten dat het om een ambtenaar gaat en geen overvaller? Hoe kan men weten wie een aangewezen ambtenaar is?

De fractie wil weten wat de straf zal zijn voor familiehoofd die besluit dat een aangewezen ambtenaar zijn huis niet binnen kan treden, gezien de situatie van COVID-19.

Met verwijzing naar artikel 13, wenst de fractie te weten wat de redenen kunnen zijn om tijdens een pandemie of epidemie de privacy van personen te schenden door hun email te doorzoeken, hun briefpost te lezen en zelfs zonder vooraf kennisgeving telefoongesprekken te luisteren.

Er zijn regimes in de wereld waarvan wij kennisnemen dat de pers wordt gecensureerd en contact via telecommunicatie wordt weggehaald, zodat de wereld niet kan zien wat er in dat land gebeurt. Willen we in voornoemde richting gaan met artikel 13, eerste lid?

Een arts die dienst heeft of de vissers die radio of een “walkie tackie” voor een noodsituatie of voor hun werk gebruiken, moeten een voorafgaande machtiging van de rechter hebben? De fractie wil een uitleg hierover.

De fractie wil weten waarom ervoor gekozen wordt om gedurende een pandemie of epidemie de mond van de pers te snoeren. Wil de Regering op deze manier haar televisiezender promoveren? Is het afgelopen met de vrije pers? Gaat het Koninkrijk der Nederlanden het voorgaande accepteren?

De PIN-fractie heeft na 2019 een brief naar de Regering gestuurd om de stand van zaken te weten aangaande het rapport van Transparency International en haar aanbevelingen. Indien het onderhavige ontwerp wordt geïntroduceerd, wat zal de Transparency International hiervan vinden?

Artikel 14, tweede lid, gaat over een vergoeding in geval van onevenredig financieel nadeel die naar billijkheid wordt bepaald. De fractie wil weten hoe deze calculatie wordt gedaan? Wat is de maximale en minimale vergoeding? Moet de Regering een begrotingspost hiervoor gaan plaatsen terwijl ons onderwijs dringend geld nodig heeft? Wat is het bedrag die hiervoor zal moeten worden gereserveerd? Het ministerie van Financiën heeft een calculatie gedaan, aldus de fractie. Kunnen de Staten de financiële verantwoording ontvangen?

Artikel 15, eerste lid, geeft aan dat onroerende en roerende zaken in beslag kunnen worden genomen onder zo spoedig mogelijke verstrekking van een schriftelijk bewijsstuk. Wat moet

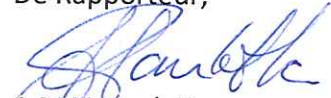
men verstaan onder zo spoedig mogelijk? De fractie merkt hier op dat de Staten binnen twee maanden antwoord van de Regering op hun vragen moeten ontvangen en zij soms twee jaren later nog steeds geen reactie hebben ontvangen.

Wat kan een burger doen bij het uitblijven van het schriftelijk bewijsstuk genoemd in voorgaand artikel.

Dit is een voorlopig verslag.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de Centrale Commissie van de 15^e juli 2020.

De Rapporteur,

A.M.V. Pauletta

SEP 01 2020